नैकशाखेन धर्म्मेण राज्ञो धर्म्मो विधीयते। दुर्ब्बलस्य कुतः प्रज्ञा पुरस्तादनुपाहृता।
अद्वैधज्ञः पथि द्वैधे संशयं प्राप्तुमर्हति। बुद्धिद्वैधं वेदितव्यं पुरस्तादेव भारत।
पार्श्वतः करणं प्राज्ञो विष्टम्भित्वा प्रकारयेत्। जनस्तच्चरितं धर्म्मं विजानात्यन्यथाऽन्यथा।
अमिथ्याज्ञानिनः केचिन्मिथ्याविज्ञानिनः परे। तद्वै यथायथं बुद्ध्वा ज्ञानमाददते सतां। ५४२०
परिमुष्णन्ति शास्त्राणि धर्म्मस्य परिपन्थिनः। वैषम्यमर्थविद्यानां निरर्थाः ख्यापयन्ति ते।
आजिजीविषवो विद्यां यशःकामा समन्ततः। ते सर्व्वे नृप पापिष्ठा धर्म्मस्य परिपन्थिनः।
अपक्वमतयो मन्दा न जानन्ति यथायथं। यथा ह्यशास्त्रकुशलाः सर्व्वत्रायुक्तिनिष्ठिताः।
परिमुष्णन्ति शास्त्राणि शास्त्रदोषानुदर्शिनः। विज्ञातमर्थं विद्यानां न सम्यगिति वर्त्तते।
निन्दया परविद्यानां स्वविद्यां ख्यापयन्ति च। वागस्त्रा वाक्क्रूरीभूता दुग्धविद्याफला इव। ५४२१
तान् विद्यावणिजो विद्धि राक्षसानिव भारत। व्याजेन सद्भिर्व्विहितो धर्म्मस्ते परिहास्यति।
न धर्म्मवचनं वाचा नैव बुद्ध्येति नः श्रुतं। इति वार्हस्पतं ज्ञानं प्रोवाच मघवा स्वयं।
नत्वेव वचनं किञ्चिदनिमित्तादिहोच्यते। सुविनीतेन शास्त्रेण न व्यवस्यन्त्यथापरे।
लोकयात्रामिहैके तु धर्म्मं प्राहुर्म्मनीषिणः। समुद्दिष्टं सतां धर्म्मं स्वयमूहेत पण्डितः।
अमर्षाच्छास्त्रसम्मोहादविज्ञानाच्च भारत। शास्त्रं प्राज्ञस्य वदतः समूहे यात्यदर्शनं। ५४४०
आगतागमया बुद्ध्या वचनेन प्रशस्यते। अज्ञानाज्ज्ञानहेतुत्वाद्वचनं साधु मन्यते।
अनया हतमेवेदमिति शास्त्रमपार्थकं। दैतेयानुशनाः प्राह संशयच्छेदनं पुरा।
ज्ञानमप्यपदेश्यं हि यथा नास्ति तथैव तत्। तं तथा च्छिन्नमूलेन सन्नोदयितुमर्हसि।
अनव्यवहितं यो वा नेदं वाक्यमुपाश्नुते। उग्रायैव हि सृष्टोऽसि कर्म्मणे न त्वमीक्षसे।
अङ्ग मामन्वेवक्षस्व राजन्याय बुभूषेत। यथा प्रमुच्यते त्वन्यो यदर्थं न प्रमोदते। ५४५०
अजोऽश्वः क्षत्रमित्येतत् सदृशं ब्रह्मणा कृतं। तस्मादभीक्ष्णं भूतानां याचा काचित् प्रसिध्यति।
यस्त्वबध्यबधे दोषः स बध्यस्यावधे स्मृतः। सा चैव खलु मर्य्यादा यामयं परिवर्ज्जयेत्।
तस्मात्तीक्ष्णः प्रजा राजा स्वधर्म्मे स्थापयेत्ततः। अन्योन्यं भक्षयन्तो हि प्रचरेयुर्वृका इव।
यस्य दस्युगणा राष्ट्रे ध्वाङ्क्षा मत्स्यान् जलादिव। विहरन्ति परस्वानि स वै क्षत्रियपांसनः।
कुलीनान् सचिवान् कृत्वा वेदविद्यासमन्वितान्। प्रशाधि पृथिवीं राजन् प्रजा धर्म्मेण पालयन्। ५५५०
विहीनं कर्म्मणाऽन्यायं यः प्रगृह्णाति भूमिपः। उपायस्याविशेषज्ञं तद्वै क्षत्रं नपुंसकं।
नैवोग्रं नैव चानुग्रं धर्म्मेणेह प्रशस्यते। उभयं न व्यतिक्रामेदुग्रो भूत्वा मृदुर्भव।
कष्टः क्षत्रियधर्म्मोऽयं सौहृदं त्वयि मे स्थितं। उग्रकर्म्मणि सृष्टोऽसि तस्माद्राज्यं प्रशाधि वै।
अशिष्टनिग्रहो नित्यं नित्यं शिष्टस्य पालनं। एवं शुक्रोऽब्रवीद्धीमानापत्सु भरतर्षभ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ अस्ति चेदिह मर्य्यादा यामन्या नाभिलङ्घयेत्। पृच्छामि त्वां सतां श्रेष्ठ तन्मे ब्रूहि पिता
मह। ५५५५